

INSTITUTIONEN FÖR NATIONALEKONOMI MED STATISTIK

VART LEDER STUDIER I NATIONALEKONOMI?

ALUMNUNDERSÖKNING 2015

**GÖTEBORGS UNIVERSITET
HANDELSHÖGSKOLAN**

Sammanfattning	2
1 Inledning	3
1.1 Enkätens genomförande	3
2 Bakgrundsinformation	4
3 Frågor om genomgången utbildning	6
3.1 Val av huvudämne/examen	6
3.2 Val av inriktning för uppsatsen	6
3.3 Examen	7
3.4 Varför valde man att läsa nationalekonomi?.....	8
3.5 Förväntningar på studierna i nationalekonomi	9
4 Arbetsmarknadsfrågor	11
4.1 Första arbetet.....	11
4.1.1 Tid från avslutade studier till första arbete.....	11
4.1.2 Vägar till första arbetet	12
4.2 Nuvarande sysselsättning.....	12
4.2.1 Sektor och bransch.....	14
4.2.2 Huvudsakliga arbetsuppgifter	16
4.2.3 Arbetsplatsens geografiska läge	17
4.2.4 Funktion på arbetet	18
4.3 Lönenivå.....	19
4.4 Nöjdhet med nuvarande arbete.....	24
4.4.1 Arbetsuppgifter	24
4.4.2 Lönenivå	25
4.4.3 Arbetsmiljö	26
4.4.4 Geografiskt läge	26
4.4.5 Arbetstider	27
5 Kopplingen mellan utbildning och nuvarande arbete	28
5.1 Arbetsuppgifternas grad av kvalificering i förhållande till utbildningsnivå	28
5.2 Motsvarar arbetsuppgifterna specialkompetensen?.....	29
5.3 Inslag som saknats i utbildningen	30
Bilaga 1: Kompletterande tabeller och figurer	31
Bilaga 2: Förteckning över arbetsgivare	33
Bilaga 3: Enkäten	35

Sammanfattning

Denna rapport har som målsättning att besvara många av de frågor som ställs både av blivande studenter, nuvarande studenter, alumner och personal vid institutionen för nationalekonomi med statistik vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

För att få information om arbetsmarknaden och om arbetsplatser där studenterna återfinns efter avslutade studier gjordes en uppföljning av före detta studenter vid nationalekonomiska institutionen. Våren 2015 skickades en enkät ut till studenter som avslutat en uppsats på kandidat-, magister eller mastersnivå i nationalekonomi, finansiell ekonomi eller statistik på Handelshögskolan vid Göteborgs universitet under perioden 2005-2014.

Rapporten har i huvudsak tre delar. I den första delen behandlas frågor kring utbildningen studenterna har genomgått, den andra delen omfattar frågor kring deras erfarenheter från arbetslivet och den tredje delen sammanfogar de två första genom att behandla kopplingen mellan studier och arbetsliv.

Denna undersökning visar på att det finns goda arbetsmarknadsutsikter för de som studerat vid institutionen för nationalekonomi med statistik. Drygt tre fjärdedelar av de svarande var förvärvsarbetande och enbart cirka två procent var arbetssökande vid undersökningstillfället. 70 procent fick ett arbete inom sex månader efter avslutade studier. 12 procent av de svarande arbetar utomlands varav de flesta arbetar i Europa exklusive Skandinavien. Av de som svarade på frågan uppger en tredjedel att deras huvudsakliga arbetsroll är analytiker men det finns stor spridning på roller. Analytiker är även en av de arbetsroller där man har störst nytta av sina studier i nationalekonomi, finansiell ekonomi och statistik.

I undersökningen framkommer att många tycker att nationalekonomi och finansiell ekonomi är intressanta och roliga ämnen men att utbildningen bör kombineras med mer matematik och statistik för ökad förståelse för ämnet. Många anser att undervisningen i nationalekonomi är teoretiskt och föreslår att undervisningen borde innehålla praktiska inslag och vara mer inriktad på olika fallstudier.

1 Inledning

Många som kontaktar studievägledningen i nationalekonomi undrar vilken typ av jobb man kan få och vilka arbetsplatser som efterfrågar personer med fördjupade kunskaper i nationalekonomi. För att bättre kunna svara på dessa frågor skickades en enkät ut till studenter som skrivit en uppsats som godkänts på kandidat-, magister- eller mastersnivå i nationalekonomi eller statistik under perioden höstterminen 2004 till och med vårterminen 2014.

Dessa frågor är också viktiga för institutionens kontinuerliga arbete med att förbättra utbildningen. Det är också viktigt att veta vad tidigare studenter tycker om sin utbildning när de jobbat ett antal år och kunnat märka av i vilken utsträckning utbildningen innefattat relevanta delar för yrkeslivet. Är det som lärs ut under utbildningen värdefullt för studenten i det framtida yrkeslivet?

Avsikten med undersökningen är att undersöka arbetsmarknaden för nationalekonomer. Dessutom ville vi undersöka vilken nytta studenterna anser sig ha haft av sina studier i nationalekonomi i sin nuvarande yrkesroll och om det är något i utbildningen inom ämnet nationalekonomi som man saknar eller skulle ha behövt i sin yrkesroll. Frågorna i enkäten berörde därför både arbetslivet och utbildningen, samt kopplingen mellan dessa två.

1.1 Enkätens genomförande

Under våren 2015 skickades ett vykort ut till 1188 studenter som skrivit en godkänd uppsats på kandidat-, magister eller mastersnivå i nationalekonomi, finansiell ekonomi eller statistik på Handelshögskolan vid Göteborgs universitet under perioden 2005-2014. På vykortent fanns en inbjudan att delta i undersökningen samt en webadress som de som var intresserade kunde använda för att nå enkäten. Därefter skickades en påminnelse i form av ett likadant vykort ut, samt en påminnelse som även innehöll en tryckt version av enkäten tillsammans med ett förfrankerat svarskuvert. Efter två påminnelser hade 437 svar inkommit. I enkäten ombads alumnerna att ange inom vilket huvudämne de skrivit sin uppsats. Av de 437 svarande angav 412 nationalekonomi eller finansiell ekonomi som sitt huvudämne antingen ensamt eller i kombination med något annat ämne. De resultat som presenteras i denna rapport baseras på dessa 412 svar.¹

¹ Svaren från de alumner som angett att de skrivit sin uppsats med statistik som huvudämne analyseras i en separat rapport. Ett antal alumner har antingen inte angett något huvudämne eller angett ett annat huvudämne än vad som ges vid institutionen för nationalekonomi med statistik. Dessa alumner har inte tagits med i rapporten.

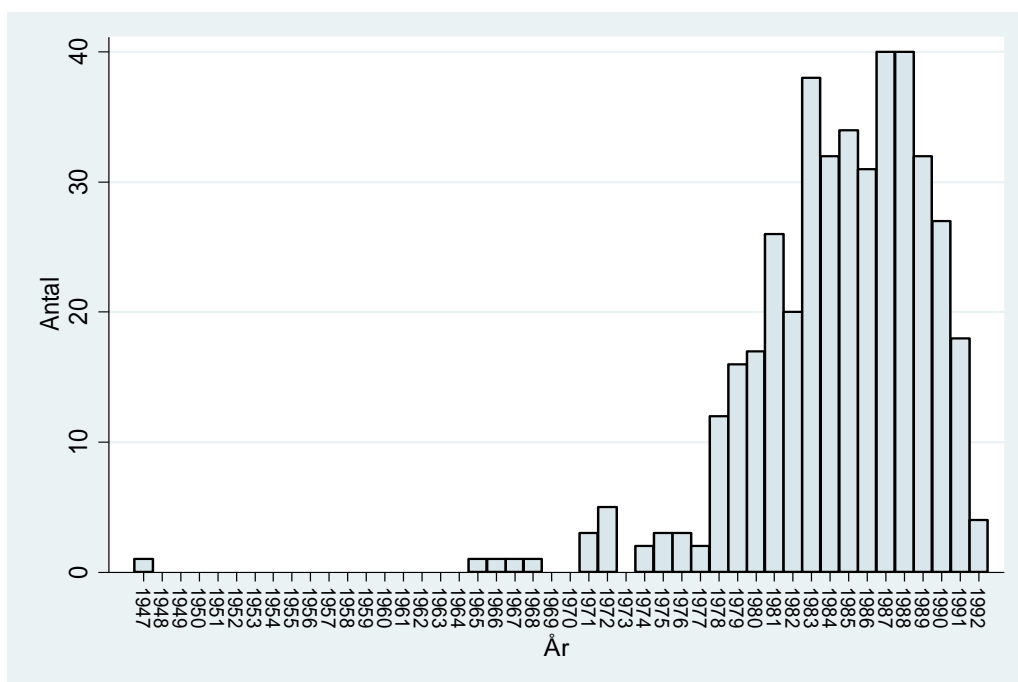
2 Bakgrundsinformation

Nedan följer en kortfattad beskrivning av de svarande med avseende på bakgrundsvariablerna kön, ålder och vilket år man läste sin senaste kurs vid institutionen för nationalekonomi med statistik.

Av de svar vi fick var 249 (motsvarande 60,4 procent av alla svar) från män, 162 svar (39,3 procent) från kvinnor och en svarande (0,2 procent) valde alternativet ”Vill ej uppge kön”. Detta är inte statistiskt signifikant skilt från fördelningen i hela undersökningspopulationen där 65 procent var män och 35 procent var kvinnor.

Genomsnittsåldern vid undersökningstillfället var 30,5 år (medianåldern var 30 år). Av Figur 1 framgår även att åldersspridningen var ganska stor vilket dock är naturligt då undersökningen omfattar studenter som tagit examen vid institutionen under tio år.

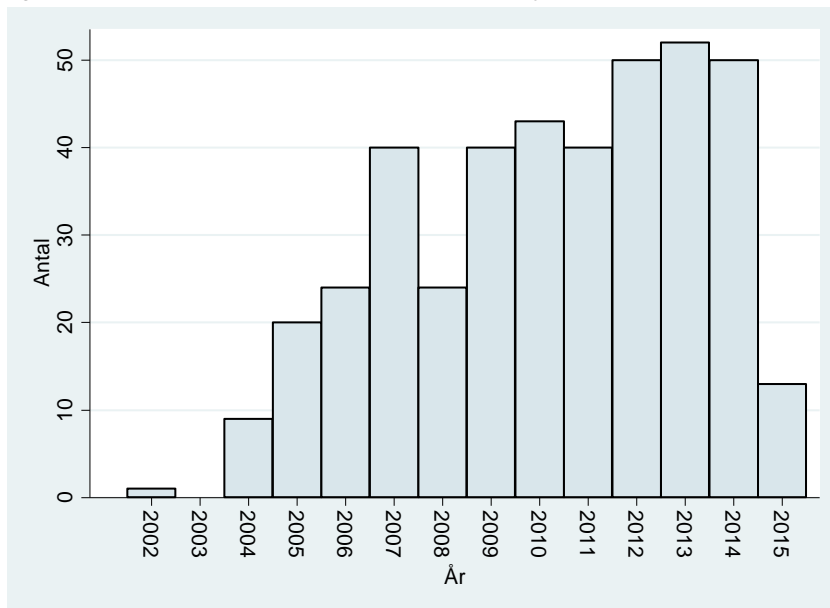
Figur 1: Födelseår

Alumnundersökning 2015 Institutionen för nationalekonomi med statistik

I enkäten efterfrågades även när alumnen läste sin senaste kurs i nationalekonomi, vilket för många även är den sista kursen i utbildningen. Av figuren nedan framgår att vi har fått in fler svar ju kortare tid det är från att ha läst sista kursen. Detta kan bero på flera saker, dels kan det vara så att studenter som arbetat i ett flertal år hunnit flytta flera gånger och därmed är svårare att hitta i samband med enkätens genomförande. Dels kan det vara så att man känner mer närhet till institutionen när man nyligen studerat här och därmed har en större benägenhet att besvara enkäten.

Figur 2: År senaste kursen i nationalekonomi påbörjades

3 Frågor om genomgången utbildning

Studenter vid institutionen för nationalekonomi med statistik har under den aktuella perioden kunnat välja mellan tre olika huvudämnen, Nationalekonomi, Finansiell ekonomi respektive Statistik. Inom huvudämnet nationalekonomi kunde studenterna sedan välja bland flera olika inriktningar på sin uppsats, se avsnitt 3.2 nedan. Denna rapport omfattar bara de studenter som angett nationalekonomi eller finansiell ekonomi som sitt huvudämne. Av de 437 alumnerna som angett ett eller flera huvudämnen har 25 stycken angett enbart statistik. Dessa behandlas i en separat rapport och tas därför inte med i denna rapport.

3.1 Val av huvudämne/examen

Av de 412 alumner som angett nationalekonomi eller finansiell ekonomi som sitt huvudämne har 333 angett nationalekonomi som huvudämne, 137 har angett finansiell ekonomi och 58 har angett att de haft både nationalekonomi och finansiell ekonomi som huvudämne, se Tabell 1.

Tabell 1: Huvudämne för uppsatsen

		Finansiell ekonomi		Totalt
		Nej	Ja	
Nationalekonomi	Nej	0	79	79
	Ja	275	58	333
Total		275	137	412

3.2 Val av inriktning för uppsatsen

Inom huvudämnet nationalekonomi finns ett antal olika inriktningar som studenterna kunde välja för sin uppsats. För huvudämnet finansiell ekonomi finns dock enbart inriktningen finansiell ekonomi. Det populäraste ämnet att skriva uppsats inom har under flera år varit finansiell ekonomi, vilket även återspeglas i enkätsvaren då 43 procent av de svarande angett att deras uppsats hade denna inriktning. Därefter följde utvecklingsekonomi som valts av drygt 15 procent, se Tabell 2.

Tabell 2 visar även fördelningen av uppsatsernas inriktning uppdelad på kön. Största skillnaderna finns inom finansiell ekonomi och utvecklingsekonomi. Nästan 56 procent av männen och 23 procent av kvinnorna har skrivit uppsats inom finansiell ekonomi medan endast knappt 10 procent av männen men 24 procent av kvinnorna skrev sin uppsats inom utvecklingsekonomi. Även inom makro- och miljöekonomi finns relativt stora könsskillnader.

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Tabell 2: Val av uppsatsens inriktning

	Man		Kvinna		Totalt	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Finansiell ekonomi	139	55,8	37	22,8	177	43,0
Internationell ekonomi	9	3,6	5	3,1	14	3,4
Offentlig ekonomi	7	2,8	2	1,2	9	2,2
Makroekonomi	24	9,6	25	15,4	49	11,9
Mikroekonomi	12	4,8	9	5,6	21	5,1
Utvecklingsekonomi	24	9,6	39	24,1	63	15,3
Miljöekonomi	21	8,4	24	14,8	45	10,9
Annat	12	4,8	15	9,3	27	6,6
Felaktigt ifyllt svar	1	0,4	4	2,5	5	1,2
Ej svar	0	0,0	2	1,2	2	0,5
Totalt	249	100,0	162	100,0	412	100,0

Pearson chi2(18) = 56,7815 Pr = 0,000
Totalt antal svarande var 412, varav 249 män, 162 kvinnor samt en person som ej angav könstillhörighet.

3.3 Examen

Det är ett välkänt faktum att inte alla studenter tar ut en examen efter avslutade studier vilket även bekräftas i undersökningen. Detta bekräftas i undersökningen, men av de svarande är det ändå en relativt stor andel som har tagit ut examen. 354 svarande, vilket motsvarar cirka 86 % av de svarande, har angett att de tagit ut en examen vid Göteborgs universitet.

En närmare analys (se Tabell 3) visar att 158 av de 354 svarande som tagit ut examen från Göteborgs universitet även tagit ut ytterligare examen. 70 av dessa har angett att de tagit ut ytterligare examen från Göteborgs universitet och 80 har tagit ut examen från något annat universitet i Sverige eller utomlands.

Tabell 3: Uttagen examen

	Har tagit ut examen vid GU						Totalt	
	Ja		Nej		Ej svar			
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Ej tagit ut ytterligare examen	196	55,4	45	80,4	1	50	242	58,7
Ytterligare examen från GU	70	19,8	4	7,1	0	0	74	18
Ytterligare examen från annat universitet	80	22,6	6	10,7	0	0	86	20,9
Ytterligare examen men universitet ej angivet	8	2,3	0	0	0	0	8	1,9
Ej svar	0	0,0	1	1,8	1	50,0	2	0,5
Totalt	354	100,0	56	100,0	2	100,0	412	100,0

Pearson chi2(8) = 119,5032 Pr = 0,000

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Vi noterar även att en högre andel män tar ut ytterligare examen. I Tabell 4 kan vi se att den största skillnaden ligger i att män i högre utsträckning har ytterligare examen från annat universitet.

Tabell 4: Ytterligare examen fördelat på män och kvinnor

	Man		Kvinna		Totalt	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Ej tagit ut ytterligare examen	137	55	104	64,2	241	58,6
Ytterligare examen från GU	40	16,1	34	21	74	18
Ytterligare examen från annat universitet	64	25,7	22	13,6	86	20,9
Ytterligare examen men universitet ej angivet	7	2,8	1	0,6	8	1,9
Ej svar	1	0,4	1	0,6	2	0,5
Totalt	249	100	162	100	411	100
Pearson chi2(4) = 12,1449 Pr = 0,016						

En majoritet av de svarande har valt att studera vidare efter en kandidatexamen. Endast en dryg fjärdedel har svarat att deras högsta examen är kandidatexamen. Nästan lika många har en masterexamen och något fler, motsvarande knappt 35 procent, har en magisterexamen, se Tabell 5. Endast en liten andel, 2,4 procent, av de svarande har tagit ut en forskarexamen, alltså en licentiat- eller doktorsexamen.

Tabell 5: Högsta erhållna examen

	Antal	Andel(%)
Kandidatexamen	109	26,5
Magisterexamen	142	34,5
Masterexamen	97	23,5
Forskarexamen	10	2,4
Ej svar	54	13,1
Totalt	412	100,0

3.4 Varför valde man att läsa nationalekonomi?

Av de som svarat på frågan om varför de valt att läsa nationalekonomi, angav drygt 56 procent att de tyckte att ämnet verkade intressant, se Tabell 6. Till detta kan läggas de 8 procent angav att det var huvudämnet i examen och 7 procent som angav att ämnet skulle ingå i deras yrkesroll. Båda dessa alternativ indikerar att man valt nationalekonomi antingen som huvudämne eller del av yrkesrollen, vilket ju även det indikerar eget intresse. Utöver dessa angav drygt 5 procent att nationalekonomi ingick i utbildningsprogrammet. De allra flesta har alltså valt nationalekonomi som huvudämne av eget intresse.

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Tabell 6: Varför nationalekonomi?

	Antal	Andel(%)
Ämnet ingick i mitt program	21	5,1
Ämnet var huvudämne i min examen	32	7,8
Visste inte vad jag skulle läsa, ville känna mig för	9	2,2
Ämnet skulle ingå i min yrkesroll	29	7,0
Såg ämnet som allmänbildning	29	7,0
Ämnet var intressant	232	56,3
Annat	4	1,0
Felaktigt ifyllt svar	21	5,1
Ej svar	35	8,5
Totalt	412	100,0

3.5 Förväntningar på studierna i nationalekonomi

På frågan om studierna i nationalekonomi motsvarat de förväntningar man hade då man började studera svarade nästan 80 procent att de gjort det helt och hållet eller i stort sett, se Tabell 7. I svarsalternativet att studierna helt och hållet motsvarade förväntningarna ingår även att man är nöjd med studierna, vilket i annat fall inte nödvändigtvis är samma sak. 14 procent anser att studierna bara till en del motsvarat förväntningarna. Endast 2 procent ansåg att studierna inte motsvarat förväntningarna. I detta alternativ ingår även att man inte alls är nöjd med studierna. De allra flesta studenter verkar således vara nöjda med sin utbildning i nationalekonomi även efter det att de börjat arbeta.

Tabell 7: Har studierna motsvarat förväntningarna?

	Antal	Andel(%)
Helt och hållet, jag är nöjd med studierna	93	22,6
I stort sett	235	57,0
Bara till en del	53	12,9
Nej, inte alls, jag är inte alls nöjd med studierna	8	1,9
Ej svar	23	5,6
Totalt	412	100,0

De som inte alls ansåg att studierna motsvarat förväntningarna har lämnat förslag till hur studierna i nationalekonomi skall förbättras. Flera tycker att undervisningen skall innehålla inslag där kopplingen mellan teori och praktik belyses tydligare. En vanlig uppfattning är att undervisningen ofta handlar om genomgång av abstrakta modeller utan koppling till de verkliga finansiella problemen i vardagen. Flera tycker därför att det skulle vara intressant att relatera modellerna till samhällsekonomin och den politiska debatten och att undervisningen

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

borde tydligare vara kopplad till aktuella samhällsekonomiska problemställningar och uppmuntra till en kritisk reflektion både bland lärare och bland studenter.

4 Arbetsmarknadsfrågor

4.1 Första arbetet

4.1.1 Tid från avslutade studier till första arbete

Av de som svarat på frågan hur lång tid det dröjt innan första arbetet uppgav knappt 37 procent att de hade fått sitt första arbete före avslutad utbildning och drygt 69 procent hade fått sitt första arbete inom 6 månader efter avslutad utbildning.

Tabell 8: Tid till första anställning

	Antal	Andel(%)
Innan avslutade studier	151	36,7
Mindre än en månad efter avslutade studier	49	11,9
1-6 månader efter avslutade studier	87	21,1
7-12 månader efter avslutade studier	41	10
Mer än 12 månader efter avslutade studier	19	4,6
Ej svar	65	15,8
Totalt	412	100

I Tabell 9 redovisas hur lång tid det tog för studenterna att hitta sitt första jobb efter avslutade studier uppdelat på vilken typ av examen de tagit. Vi kan se att det är större andel som fått jobb inom 6 månader ju högre examen personen har tagit. Av de som har tagit en mastersexamen ser vi att det bara är 12 procent som fått vänta mer än 6 månader på att hitta ett arbete och att cirka 50 procent har fått ett jobb redan innan de avslutat studierna. Vi har uteslutit de med forskarexamen här då det var få svarande, endast tio svarande. Vi finner inga statistiskt signifikanta skillnader mellan män och kvinnor (se Tabell 31 i bilaga 2).

Tabell 9: Tid till första anställning, uppdelat på högsta examen

	Kandidatexamen		Magisterexamen		Masterexamen	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Innan avslutade studier	35	32,1	50	35,2	49	50,5
Mindre än en månad efter avslutade studier	11	10,1	22	15,5	11	11,3
1-6 månader efter avslutade studier	15	13,8	42	29,6	20	20,6
7-12 månader efter avslutade studier	9	8,3	17	12,0	7	7,2
Mer än 12 månader efter avslutade studier	6	5,5	9	6,3	3	3,1
Ej svar	33	30,3	2	1,4	7	7,2
Totalt	109	100,0	142	100,0	97	100,0
Pearson chi2(10) = 61,9380 Pr = 0,000						

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

4.1.2 Vägar till första arbetet

Alumnerna fick även ange hur de fick sitt första arbete efter studierna. Det vanligaste är att arbetet var utannonserat, men en dryg femtedel av de svarande anger att de fick sitt första jobb genom kontakter. En relativt stor andel har även svarat ”på annat sätt” men tyvärr har vi ingen information om vilka andra sätt detta innefattar.

Tabell 10: Hur första arbete efter studierna?

	Antal	Andel(%)
Arbetet var utannonserat	144	35,0
Genom kontakter	88	21,4
Genom examensarbete	10	2,4
Sökte upp arbetsplatsen	40	9,7
På annat sätt	47	11,4
Felaktigt ifyllt svar	4	1,0
Ej svar	79	19,2
Totalt	412	100,0

Vi kan se att det finns skillnader i hur man hittade sitt första jobb beroende på vilken examen man har, vilket kan ses i Tabell 11. Vi har även här uteslutit de med forskarexamen på grund av få observationer. Vi finner inga statistiskt signifikanta skillnader mellan män och kvinnor (se Tabell 32 i bilaga 2).

Tabell 11: Hur första arbete uppdelat på examen

	Kandidatexamen		Magisterexamen		Masterexamen	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Arbetet var utannonserat	28	25,7	67	47,2	34	35,1
Genom kontakter	17	15,6	38	26,8	24	24,7
Genom examensarbete	1	0,9	2	1,4	4	4,1
Sökte upp arbetsplatsen	6	5,5	13	9,2	13	13,4
På annat sätt	15	13,8	13	9,2	13	13,4
Felaktigt ifyllt svar	1	0,9	2	1,4	0	0
Ej svar	41	37,6	7	4,9	9	9,3
Totalt	109	100	142	100	97	100
Pearson $\chi^2(24) = 87,2532$ Pr = 0,000						

4.2 Nuvarande sysselsättning

Ett antal frågor som berörde det nuvarande arbetets egenskaper ingick i enkäten. Detta för att bland annat undersöka var de tidigare studenterna nu arbetar, både avseende geografiskt läge och bransch, samt undersöka om arbetsplatsen tillhör den statliga eller

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

privata sektorn. I detta avsnitt behandlas enbart svar från de som angett att de är förvärvsarbetande.

Av undersökningen framkom att alumnerna har en stark ställning på arbetsmarknaden. Endast cirka 2 procent var arbetssökande eller deltog i arbetsmarknadspolitisk åtgärd. 76 procent av de svarande angav att de huvudsakligen var förvärvsarbetande vid tidpunkten för enkätens genomförande. Av de förvärvsarbetande var de allra flesta (85 procent) tillsvidareanställda, En dryg tiondel av de förvärvsarbetande var tidsbegränsat anställda och resterande 3 procent uppgav att de var egna företagare.

En relativt stor grupp av de svarande, motsvarande 14 procent, angav att de fortfarande studerade, varav de allra flesta studerar vidare på grundnivå men cirka en tiondel av de studerande genomgår forskarutbildning. Den största delen av de som angett att de fortfarande studerar utgörs av alumner som angett kandidatexamen som högsta examen och det är därför troligt att de valt att läsa vidare till en masterexamen. Se Tabell 33 i bilaga 2 för en uppdelning av nuvarande sysselsättning över olika examensnivåer.

Tabell 12: Nuvarande sysselsättning

	Antal	Andel(%)
Förvärvsarbetande	313	76,0
Utbildning	59	14,3
Arbetslös	9	2,2
Föräldraledig	13	3,2
Sjukskriven	1	0,2
Felaktigt ifylld eller ej svar	17	4,1
Totalt	412	100,0

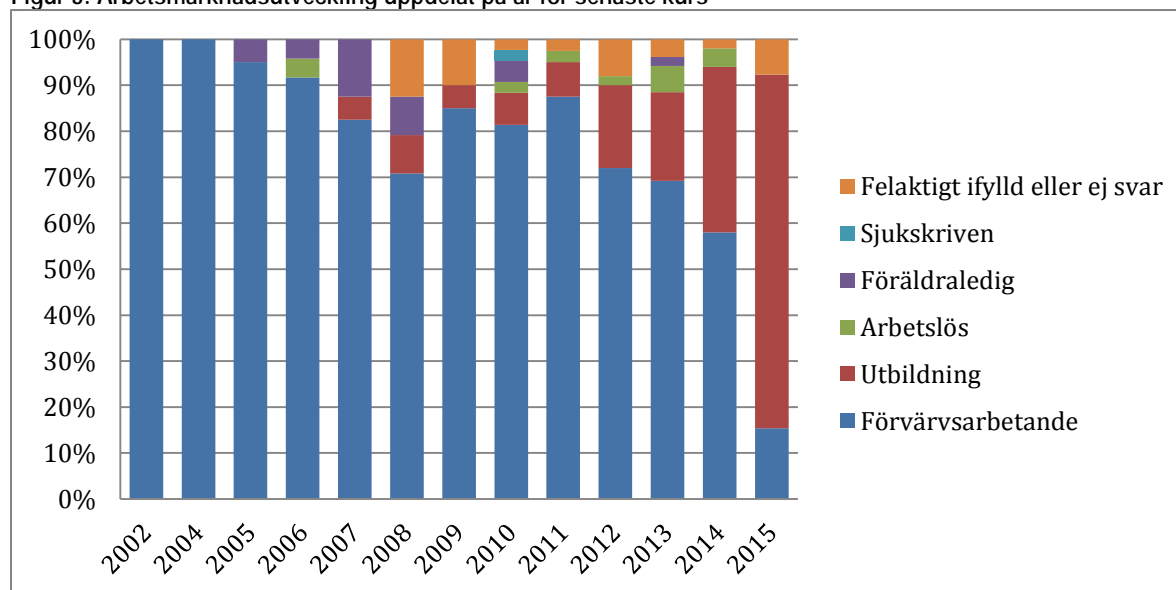
Det är även intressant att veta hur stor andel som är arbetssökande och hur denna andel varierar beroende på hur lång tid som gått sedan studenten genomgick sin sista kurs i nationalekonomi. Andelen som är förvärvsarbetande är generellt sett hög redan en kort tid efter att den sista kursen lästs men vi kan också se att ju längre tid som gått desto högre blir andelen som är förvärvsarbetande, se Figur 3.

Bland de svarande som läste sin sista kurs i nationalekonomi under 2014 är andelen förvärvsarbetande 58 procent och denna andel stiger gradvis till strax över 80 procent bland de svarande som läste sin senaste kurs i nationalekonomi 2007 och därefter stiga till över 90 procent för de som läste sin senaste kurs dessförinnan. På motsvarande sätt sjunker andelen studerande från 36 procent bland de som läste sin sista kurs i nationalekonomi 2014 till 5 procent för de som läste sista kursen 2007 och därefter ligger andelen på noll procent. Det går

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

dock inte att avgöra från enkäten om dessa personer studerar på grund av att de annars skulle vara arbetslösa eller om det är planerade studier.

Figur 3: Arbetsmarknadsutveckling uppdelat på år för senaste kurs

Det bör dock poängteras att de som är arbets sökande kan vara mindre benägna att svara på frågor som dessa, vilket kan leda till en risk för att andelen förvärvsarbetande överskattas.

4.2.1 Sektor och bransch

Av undersökningen framgår tydligt att det finns en bred arbetsmarknad för nationalekonomer. En vanlig uppfattning är att en utbildning inom nationalekonomi leder till ett arbete som utredare eller inom någon statlig eller kommunal förvaltning. Alumnundersökningen visar dock att det allra vanligaste att alumnerna arbetar i den privata sektorn och att det finns en stor spridning mellan vilken sorts arbetsgivare man kan få efter en examen i nationalekonomi. Nästan tre fjärdedelar av de svarande har angett att de arbetar i den privata sektorn. Endast en knapp fjärdedel anger att det arbetar inom stat, kommun eller landsting, se Tabell 13. Det finns inga större skillnader mellan de olika examensnivåerna om man arbetar inom privat eller offentlig sektor.

Tabell 13: Sektor

	Antal	Andel(%)
Privat	229	72,7
Kommunalt	5	1,6
Landsting	16	5,1
Statligt	56	17,8
Annat	7	2,2
Ej svar	2	0,6

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Totalt	315	100,0
--------	-----	-------

I enkäten efterfrågades även inom vilken bransch där man arbetar är verksamt. Eftersom ett företag naturligtvis kan vara verksamt inom flera områden har de svarande här kunnat ange flera olika alternativ, vilket gör att det totala antalet svar (362) överstiger antalet svarande (313). Svaren redovisas i Tabell 14. Den bransch som flest angett är ”finansförmedling”, följt av ”konsultverksamhet”, ”offentlig förvaltning och försvar” och ”forskning och utveckling”. Det allra vanligaste alternativet var ”annat”, vilket kan vara ett tecken på hur svårt det är att entydigt definiera ett företags verksamhetsområde. De svarande som angav ”annat” kunde lämna en beskrivande kommentar. Inom denna kategori är det många svarande som angett olika områden av IT samt finansiell rådgivning och förvaltning. Även återvinning och media återkommer ett flertal gånger bland svaren.

Tabell 14: Branscher

Jordbruk, jakt, fiske	2
Utvinning av material	1
Tillverkning	18
El, gas, värme, vattenförsörjning	9
Byggverksamhet	3
Parti- och detaljhandel	12
Hotell- och restaurangverksamhet	2
Finansförmedling utom försäkring- och pensionsverksamhet	63
Försäkrings- och pensionsverksamhet	19
Fastighets- och uthyrningsverksamhet	5
Forskning och utveckling	23
Offentlig förvaltning och försvar	36
Hälso- och sjukvård	7
Intresseorganisationer	14
Transport, magasinering och kommunikation	11
Konsultverksamhet	44
Utbildning	15
Kultur/nöje	4
Annat	74
Totalt	362

Sammanfattningsvis visar undersökningen visar att det är en stor spridning på olika typer av företag eller organisationer där man kan arbeta som nationalekonom. En lista på ett urval av företag som omnämndes i undersökningen redovisas i Bilaga 3.

4.2.2 Huvudsakliga arbetsuppgifter

En annan aspekt av yrkeslivet är vilka man anser vara sina huvudsakliga arbetsuppgifter. Frågan som ställdes i enkäten var inom vilket eller vilka områden man ansåg att de huvudsakliga arbetsuppgifterna låg, se Tabell 15. Inom varje tjänst kan många olika arbetsuppgifter utföras och därför kunde de svarande även på denna fråga ange flera alternativ, vilket syns genom att antalet svar på frågan är betydligt fler än antalet svarande. I genomsnitt har varje svarande angett ungefär 1,7 arbetsuppgifter. Många av arbetsuppgifterna går också in i varandra, men svaren ger ändå en överblick över vad alumnerna själva anser sig jobba med.

Tabell 15: Huvudsakliga arbetsuppgifter

	Antal	Andel(%)
Administration	58	18,5
Distribution	5	1,6
Ekonomifunktion, budgetering, ekonomisk planering, redovisning	61	19,5
Finans	108	34,5
Företagsledning	40	12,8
Försäljning	50	16,0
Information, dokumentation, journalistik	15	4,8
Inköp	14	4,5
IT	28	8,9
Logistik	11	3,5
Marknadsföring, reklam	16	5,1
Personalfrågor	12	3,8
Produktionsledning	3	1,0
Revision	3	1,0
Taxeringsarbete	2	0,6
Trainee	10	3,2
Utbildning	16	5,1
Utredning	62	19,8
Forskning	22	7,0
Totalt	536	171,2

Den vanligaste arbetsuppgiften bland de svarande ligger inom finans, följt av utredning, olika former av ekonomifunktioner, administration och försäljning.

Arbetsuppgifterna skiljer sig åt beroende på huvudämne för examen, se Tabell 16. Vi ser att de som enbart skrivit sin uppsats inom finans är kraftigt koncentrerade till arbetsuppgifter inom finans men att de som skrivit inom andra grenar av nationalekonomi har en större spridning i sina arbetsuppgifter.

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Tabell 16: Arbetsuppgifter efter huvudämne för examen

	Huvudämne: Nationalekonomi		Huvudämne: Finans		Huvudämne: både nationalekonomi och finans	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Administration	44	21,7	5	8,1	9	18,8
Distribution	3	1,5	1	1,6	1	2,1
Ekonomifunktion, budgetering, ekonomisk planering, redovisning	40	19,7	10	16,1	11	22,9
Finans	40	19,7	40	64,5	28	58,3
Företagsledning	18	8,9	11	17,7	11	22,9
Försäljning	29	14,3	11	17,7	10	20,8
Information, dokumentation, journalistik	13	6,4	1	1,6	1	2,1
Inköp	8	3,9	4	6,5	2	4,2
IT	15	7,4	6	9,7	7	14,6
Logistik	6	3,0	2	3,2	3	6,3
Marknadsföring, reklam	10	4,9	4	6,5	2	4,2
Personalfrågor	10	4,9	1	1,6	1	2,1
Produktionsledning	0	0,0	2	3,2	1	2,1
Revision	2	1,0	0	0,0	1	2,1
Taxeringsarbete	2	1,0	0	0,0	0	0,0
Trainee	7	3,4	3	4,8	0	0,0
Utbildning	13	6,4	2	3,2	1	2,1
Utredning	57	28,1	3	4,8	2	4,2
Forskning	18	8,9	2	3,2	2	4,2
Totalt	335	165,0	108	174,2	93	193,8

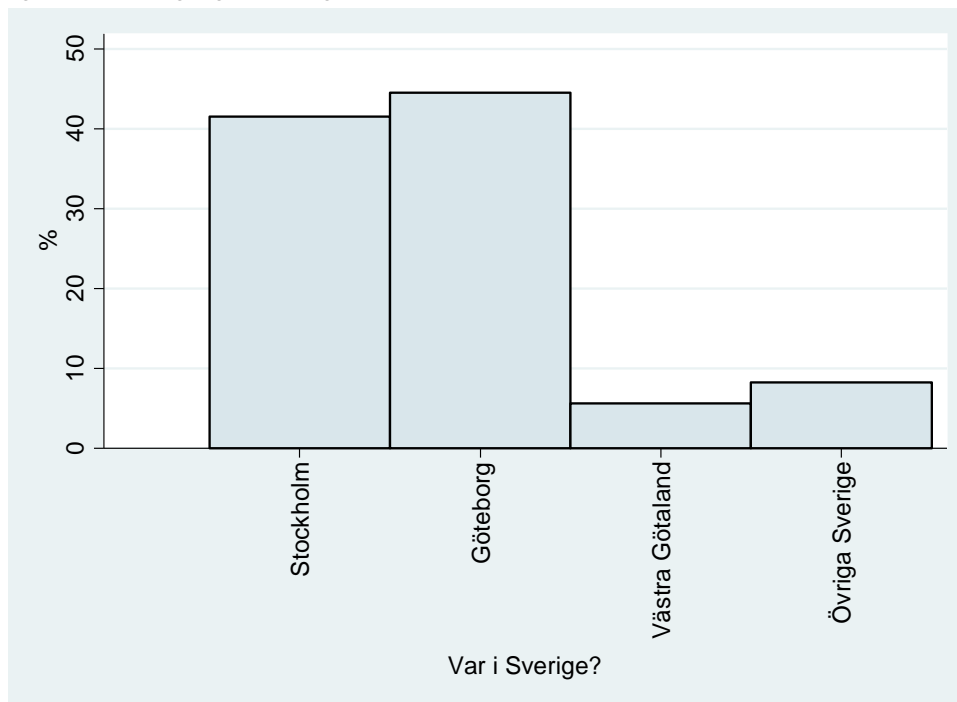
De allra flesta av de svarande anger att de är nöjda eller någorlunda nöjda med sina arbetsuppgifter, se avsnitt 4.4.1.

4.2.3 Arbetsplatsens geografiska läge

Av de svarande som angett att de är förvärvsarbetande (se avsnitt 4.2 ovan) arbetar en övervägande del i Sverige, men ett antal arbetar utomlands. De vanligaste länderna förutom Sverige är Norge (5 svarande), USA (5), Danmark (4), Storbritannien (3) och Tyskland (3).

Av de som svarat att de arbetar i Sverige är det en relativt jämn fördelning mellan de som arbetar i Stockholm (42%) och i Göteborg (45%), se Figur 4. Utöver dessa arbetar cirka 5 procent i Västra Götalandsregionen.

Figur 4 Arbetets geografiska läge

Av undersökningen framgår även att de allra flesta är nöjda med det geografiska läget på arbetsplatsen. Drygt tre fjärdedelar av de som är förvärvsarbetande anger att de är nöjda och ytterligare cirka 18 procent anger att de är någorlunda nöjda. Detta diskuteras vidare i detalj i avsnitt 4.4 nedan.

4.2.4 Funktion på arbetet

Som svar på frågan vilken funktion man har i sitt nuvarande arbete svarar en knapp fjärdedel analytiker. Vanligt är också att man har en funktion som specialist, projektledare eller handläggare. Det är inte heller ovanligt att man arbetar med personal- och budgetansvar. Tyvärr är det en väldigt stor andel som har valt att inte svara på denna fråga, knappt 31 procent.

Bland de som svarat "Annat" hittar vi många säljare, rådgivare, förvaltare m.fl andra yrken.

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Tabell 17: Huvudsaklig funktion på arbetet

	Antal	Andel(%)
Lärare/forskare vid högskola/universitet	6	1,9
Analytiker	74	23,6
Specialist	33	10,5
Konsult	29	9,3
Projektledare	24	7,7
Assistent eller motsvarande	10	3,2
Handläggare	32	10,2
Personalansvarig	8	2,6
Kundansvarig	27	8,6
Budgetansvarig	5	1,6
Tillhör företagsledningen	22	7,0
Annat	39	12,5
Ej svar	4	1,3
Totalt	313	100,0

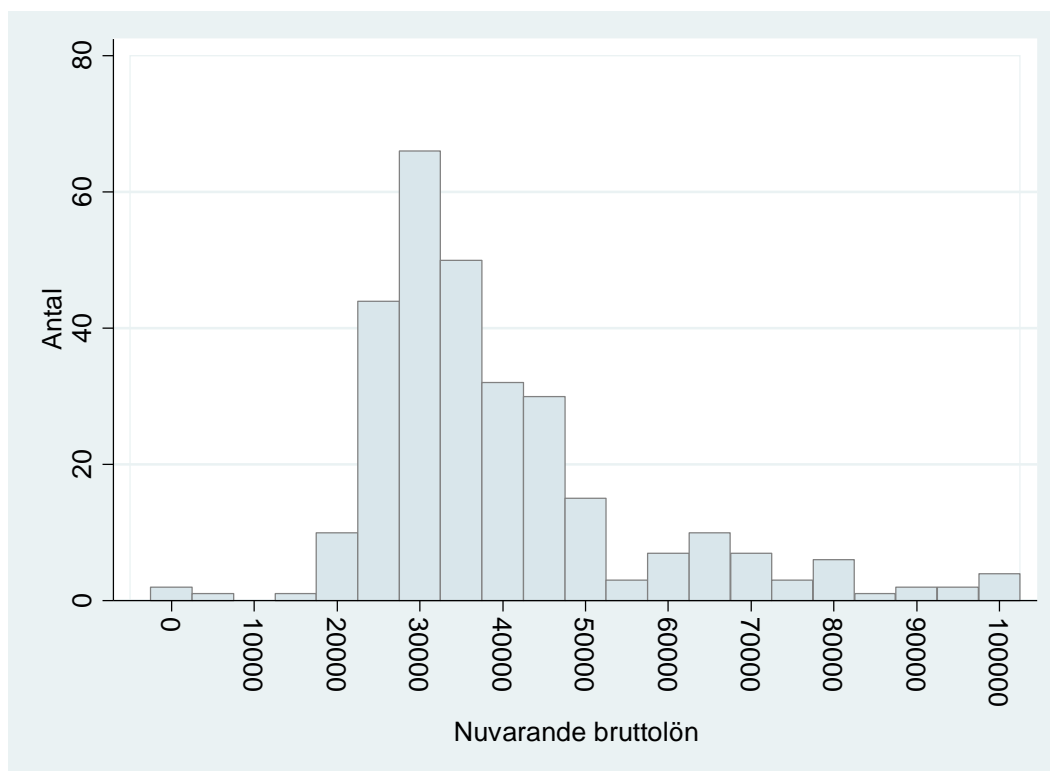
4.3 Lönenivå

Ett antal analyser avseende lönen och lönenivån har genomförts vilka redovisas i detta avsnitt. Även i detta avsnitt redovisas resultat från de 313 svarande som angett att de är förvärvsarbetande, varav dock 12 personer ej svarat på frågan om nuvarande bruttolön. Då det finns ett antal alumner med mycket höga löner är fördelningen skev, vilket leder till att medelvärdet för lön kan vara missvisande. Därför redovisas även medianlön, som inte påverkas av den sneda fördelningen. Skillnaden mellan median- och medellön är relativt stor, medianlönen var 35 000 kr, vilket kan jämföras med medellönen som uppgick till 47 981 kr. I Figur 5 illustreras lönefördelningen för de som har en bruttolön som understiger 150 000 kronor per månad.²

² För figur över fördelningen för andra urval se Bilaga 2: Kompletterande tabeller och figurer

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Figur 5: Nuvarande bruttolön

Det kan också vara av intresse att se hur lönenivåerna skiljer sig mellan de olika examenstyperna. Detta kan ses i Tabell 18. Medianlönen för de med en kandidatexamen var 31 185 kr, 38 000 kr för de med magisterexamen, 33 500 kr om du har tagit en masterexamen samt 40 000 kr för de med forskarexamen. Det går dock inte att avgöra från enkäten om detta är en kausal effekt, det vill säga att det är just den högre examen som påverkar lönen, eller om det finns andra bakomliggande faktorer som påverkar både examen och lönenivå.

Tabell 18: Lönenivåer

Kandidatexamen (n = 62)		Magisterexamen (n = 119)		Masterexamen (n = 83)		Forskarexamen (n = 5)		Alla svarande (n = 341)	
Medel- värde	Median	Medel- värde	Median	Medel- värde	Median	Medel- värde	Median	Medel- värde	Median
36 310	31 185	62 977	38 000	38 720	33 500	50 010	40 000	49 387	34 600

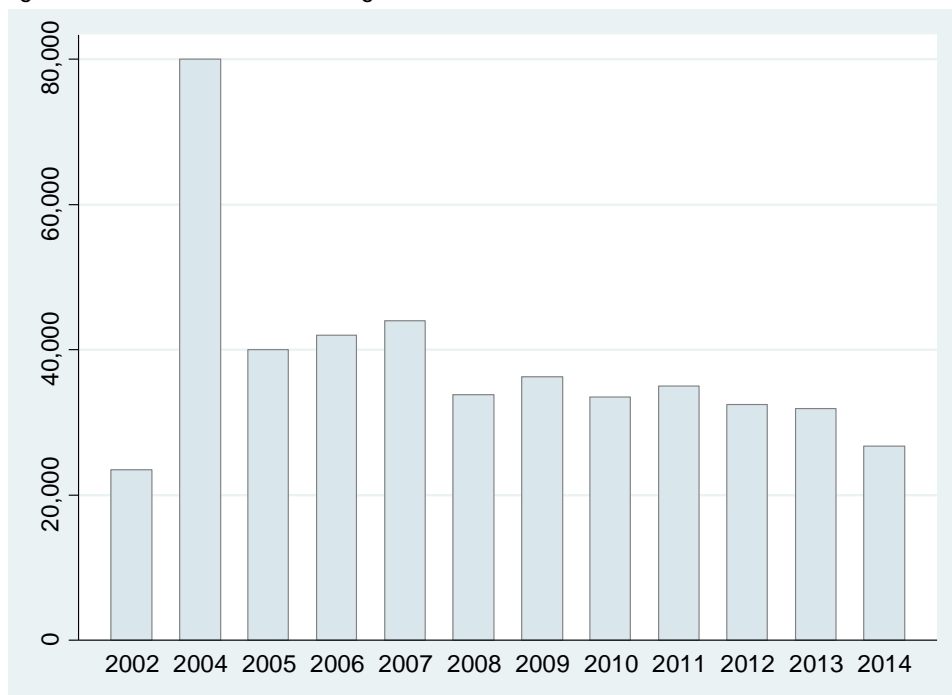
Vi ser alltså att medianlönen för de med magisterexamen är 4 500 kr högre än för de som tagit ut en masterexamen och som alltså studerat ett år mer. Detta är något förvånande men kan bero på att mastersprogrammet inte funnits särskilt länge och att vi saknar personer långt fram i karriären som har läst en masterexamen. I genomsnitt har det gått drygt två och ett

Alumnundersökning 2015 Institutionen för nationalekonomi med statistik

halvt år längre tid sedan alumner med magisterexamen tog sin sista kurs jämfört med de alumner som har en mastersexamen.

I Figur 6 visar vi medianlön uppdelad på vilket år man läste sista kursen vid Handelshögskolan. Vi kan se, med vissa undantag, att medianlönen är högre ju längre tid du arbetat. För de som tog examen 2014 är medianlönen knappt 27 000 kr.

Figur 6: Lönenivåer efter år man tog sista kursen

I Figur 7 redovisas lönespridningen för de olika examensnivåerna. Då det finns enstaka individer som har mycket höga löner redovisas här lönefördelningen för individer med löner understigande 150 000 kronor.³

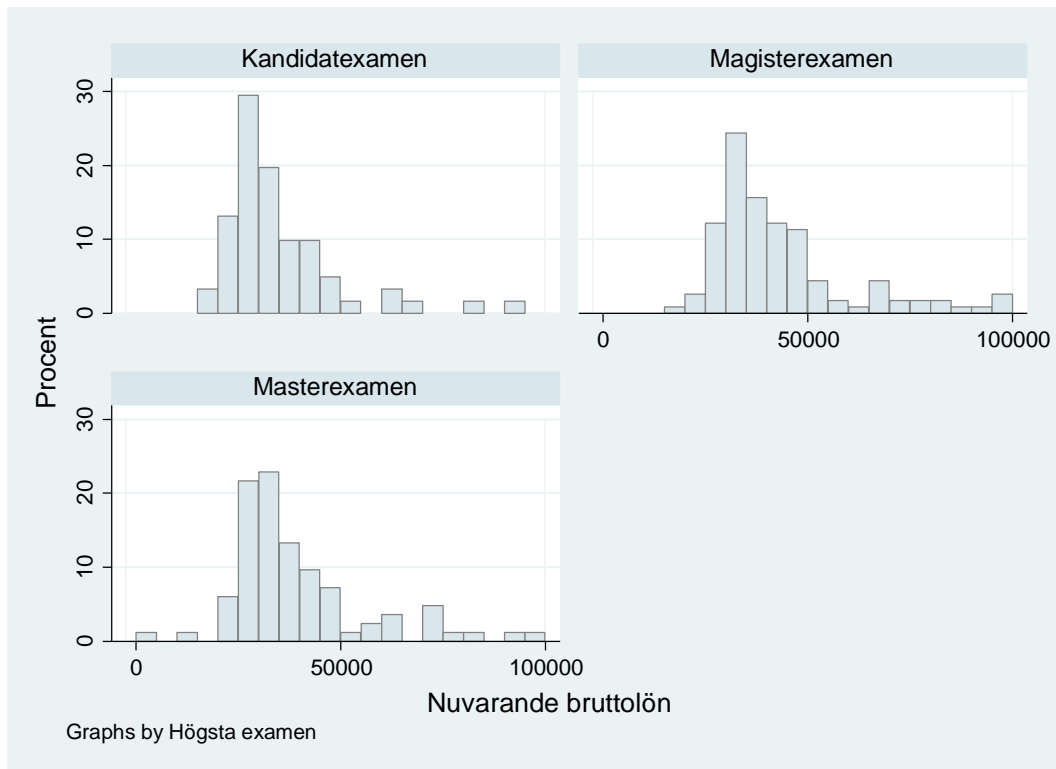
Vi kan se att spridningen är minst bland de med kandidatexamen. De med magister och mastersexamen har väldigt lika spridning. Då endast tio av de svarande angav att de innehade forskarexamen redovisas inte dessa här.

³ Histogram över lönefördelningen bland alla svarande återfinns i Bilaga 2: Kompletterande tabeller och figurer.

Alumnundersökning 2015

Institutionen för nationalekonomi med statistik

Figur 7: Lönenivåer per examen

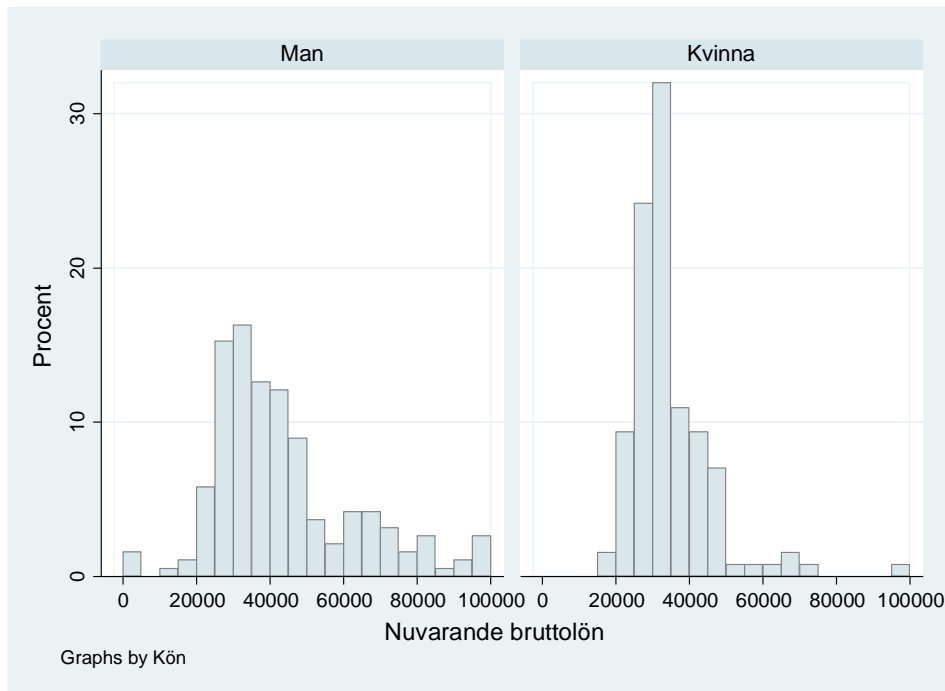

Det finns en tydlig skillnad i löner mellan män och kvinnor. I Figur 8 redovisas histogram för lönefördelningen för både män och kvinnor separat. Det är tydligt från figuren att spridningen är större bland män och att högre inkomster är vanligare bland manliga svarande. Lönerna bland kvinnor är däremot mer koncentrerade till intervallet mellan tjugo och fyrtyo tusen kronor per månad, med väldigt få observationer med värden över sextio tusen kronor.⁴

⁴ Ett t-test visar även att det finns en statistiskt signifikant skillnad i medellön. Detta resultat blir ännu tydligare om löner över 150 000 kronor per månad tas bort från analysen.

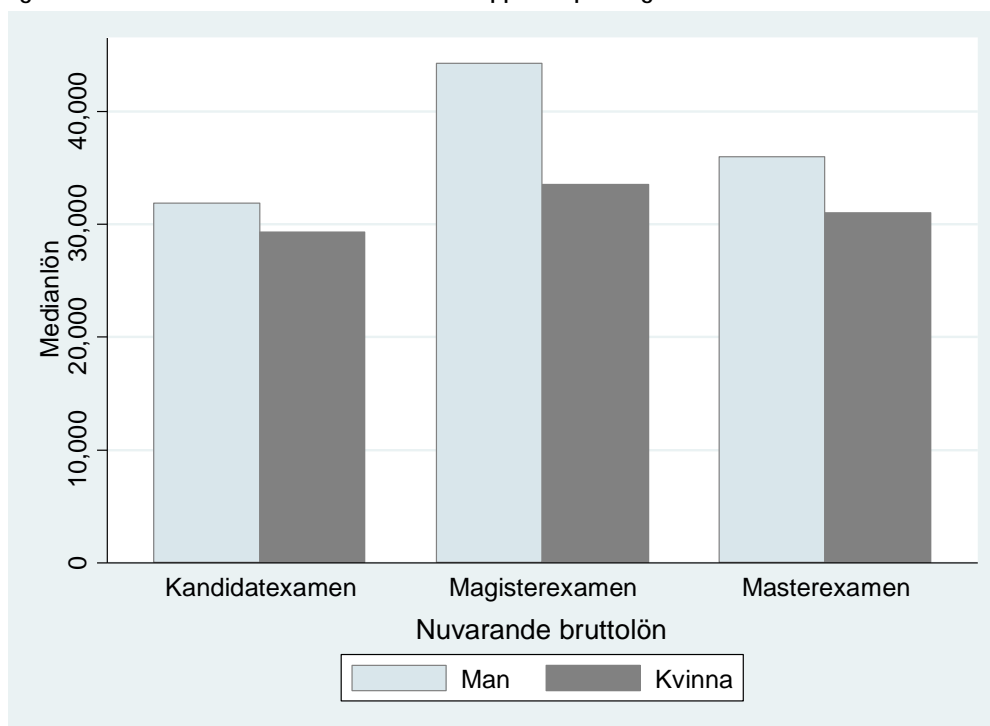
Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Figur 8: Löner, män och kvinnor

Vi kan se att löneskillnaden är minst för alumner med som högst kandidatexamen och störst skillnad ser vi bland alumner med magisterexamen. Detta kan bero på att de med magisterexamen i genomsnitt hunnit arbeta fler år.

Figur 9: Löneskillnad mellan män och kvinnor uppdelat per högsta examen

De flesta är nöjda med sin nuvarande lön. Drygt hälften av de svarande anger att de är nöjda och ytterligare drygt 30 % anger att de är någorlunda nöjda med sin lön. Detta diskuteras vidare i avsnitt 4.4.

4.4 Nöjdhet med nuvarande arbete

Frågor ställdes också om hur nöjd man är med sitt nuvarande arbete vad avser arbetsuppgifter, lön, arbetsmiljö och geografiska läge. Generellt är det svarande nöjda med sina nuvarande arbeten, men de olika aspekterna skiljer sig ändå åt. Mest nöjda är de svarande med arbetsuppgifter och arbetsmiljö, men däremot är svaren mindre positiva när det gäller lönenivå. I tidigare avsnitt har dessa svar diskuterats mycket kortfattat, men i detta avsnitt går vi närmare in på dessa svar.

4.4.1 Arbetsuppgifter

De svarande anger generellt att de är nöjda med sina arbetsuppgifter. Drygt tre fjärdedelar av de svarande som förvärvsarbetar är nöjda och knappt 17 procent anger att de är någorlunda nöjda.

Tabell 19: Nöjd med nuvarande arbetsuppgifter

	Antal	Andel(%)
Ja	238	76,0
Någorlunda	52	16,6
Nej	18	5,8
Ej svar	5	1,6
Totalt	313	100,0

Av Tabell 20 framgår att andelen av de svarande som anger att de är nöjda med sina arbetsuppgifter är högre i de grupper som innehar en högre examen.

Tabell 20: Nöjdhet med arbetsuppgifter uppdelat på högsta examen

	Ja		Någorlunda		Nej		Ej svar		Totalt	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Kandidatexamen	46	69,7	11	16,7	7	10,6	2	3	66	100,0
Magisterexamen	88	72,1	29	23,8	3	2,5	2	1,6	122	100,0
Masterexamen	72	83,7	8	9,3	6	7,0	0	0,0	86	100,0
Forskarexamen	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	100,0
Ej svar	26	70,3	8	21,6	2	5,4	1	2,7	37	100,0
Totalt	236	74,9	56	17,8	18	5,7	5	1,6	315	100,0

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

4.4.2 Lönenivå

Som tidigare nämnts i avsnitt 4.3 är de flesta svarande nöjda med sin lön. På frågan om hur nöjd man är med lönen svarar 56 procent att de är nöjda med sin nuvarande lön, 30 procent är någorlunda nöjda medan cirka 12 procent svarar att de inte är nöjda, se Tabell 21.

Det finns en tydlig könsskillnad i hur nöjd man är med sin lön. Män verkar generellt vara mer nöjda med sin lön, då andelen män som svarar att de är nöjda med sin lön uppgår till 61 procent, vilket kan jämföras med 45 procent bland kvinnor. Endast knappt 10 procent av männen anger att de inte är nöjda med sin lön. Motsvarande siffra bland de kvinnliga svarande uppgår till drygt 15 procent. Vad dessa skillnader beror på går dock inte att avgöra utifrån den aktuella enkäten utan kräver en fördjupad analys.

Tabell 21: Nöjd med lönenivån

	Man		Kvinna		Totalt	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Ja	123	62,1	52	45,2	175	55,9
Någorlunda	50	25,3	45	39,1	95	30,4
Nej	20	10,1	18	15,7	38	12,1
Ej svar	5	2,5	0	0,0	5	1,6
Totalt	198	100,0	115	100,0	313	100,0
Pearson chi2(3) = 13,0846 Pr = 0,004						

I Tabell 22 kan vi se att det finns en relativt stor variation i hur nöjd man är med sin nuvarande lön uppdelat efter examen. I samtliga grupper är en majoritet nöjda med sin lön, men bland de med kandidatexamen återfinns den största andelen som svarat att de inte är nöjda med sin lön. Över lag uppger dock de allra flesta att de är nöjda med sin lön, men nästan 12 procent uppger att de inte är nöjda med lönen.

Tabell 22: Nöjdhet med lön uppdelat på högsta examen

	Nöjd med arbetet avseende lön									
	Ja		Någorlunda		Nej		Ej svar		Totalt	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Kandidatexamen	35	53	16	24,2	13	19,7	2	3,0	66	20,0
Magisterexamen	68	55,7	43	35,2	9	7,4	2	1,6	122	39,3
Masterexamen	45	52,3	31	36,0	10	11,6	0	0,0	86	27,3
Forskarexamen	4	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	12,5
Ej svar	21	56,8	10	27,0	5	13,5	1	2,7	37	11,5
Totalt	173	54,9	100	31,7	37	11,7	5	1,6	315	98,0

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

4.4.3 Arbetsmiljö

Det framkommer att de allra flesta är relativt nöjda med sin arbetsmiljö. Drygt tre fjärdedelar är nöjda med sin arbetsmiljö och ytterligare nästan 17 procent är någorlunda nöjda. Endast knappt sex procent svarar att de inte är nöjda med arbetsmiljön. Här finner vi inga stora skillnader mellan män och kvinnor.

Tabell 23: Nöjd med arbetsmiljön

	Man		Kvinna		Totalt	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Ja	153	77,3	85	73,9	238	76,0
Någorlunda	33	16,7	19	16,5	52	16,6
Nej	7	3,5	11	9,6	18	5,8
	5	2,5	0	0,0	5	1,6
Totalt	198	100,0	115	100,0	313	100,0
Pearson chi2(3) = 7,6124 Pr = 0,055						

I Tabell 24 ser vi att de med en högre examen generellt sett har en högre andel som är nöjda med sin arbetsmiljö. Oavsett examen är det dock en mycket liten andel (4,4% av de svarande) som uppger att de inte är nöjda med sin arbetsmiljö.

Tabell 24: Nöjdhet med arbetsmiljö uppdelat på högsta examen

	Nöjd med arbetsmiljön									
	Ja		Någorlunda		Nej		Ej svar		Totalt	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Kandidatexamen	38	57,6	22	33,3	3	4,5	3	4,5	66	100,0
Magisterexamen	83	68,0	31	25,4	5	4,1	3	2,5	122	100,0
Masterexamen	70	81,4	14	16,3	2	2,3	0	0,0	86	100,0
Forskarexamen	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	100,0
Ej svar	29	78,4	3	8,1	4	10,8	1	2,7	37	100,0
Totalt	224	71,1	70	22,2	14	4,4	7	2,2	315	100,0

4.4.4 Geografiskt läge

Det är tydligt från Tabell 25 att de allra flesta alumner är nöjda med det geografiska läget för arbetsplatsen. Endast cirka 3 procent anger att de inte är nöjda med det geografiska läget.

Tabell 25: Nöjd med arbetets geografiska läge

	Antal	Andel(%)
Ja	240	76,7
Någorlunda	57	18,2
Nej	10	3,2
Ej svar	6	1,9

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Total	313	100,0
-------	-----	-------

4.4.5 Arbetstider

Tre fjärdedelar av de svarande anger att de är nöjda med sina arbetstider, vilket visas i Tabell 26. Från tabellen ser vi små skillnader mellan män och kvinnor, där kvinnor till synes är mer nöjda med sina arbetstider. Dessa skillnader är dock inte statistiskt signifikanta.

Tabell 26: Nöjd med arbetstider

	Ja		Någorlunda		Nej		Ej svar		Totalt	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Man	144	72,7	38	19,2	10	5,1	6	3,0	198	100,0
Kvinna	92	80,0	21	18,3	2	1,7	0	0,0	115	100,0
Totalt	236	75,4	59	18,8	12	3,8	6	1,9	313	100,0
Pearson $\chi^2(3) = 6,1093$ Pr = 0,106										

5 Kopplingen mellan utbildning och nuvarande arbete

Det finns ett flertal frågor i enkäten som berör kopplingen mellan utbildningen man genomgått och det nuvarande arbetet man utför. Som en inledande del av denna analys tittar vi på huruvida alumnen tycker att det nuvarande arbetet rent generellt motsvarar den utbildningsnivå man har. Detta följs sedan av huruvida man anser att den specialkompetens man erhöll under sin utbildning återspeglas i de arbetsuppgifter man nu har. Som ett avslutande avsnitt behandlar vi alumnernas uppfattningar om ifall något saknats i utbildningen.

5.1 Arbetsuppgifternas grad av kvalificering i förhållande till utbildningsnivå

På frågan om vad alumnerna anser om sina arbetsuppgifter anser 67 procent att arbetsuppgifterna i arbetet motsvarar utbildningsnivån och knappt 8 procent anser att de har mer avancerade arbetsuppgifter än utbildningsnivån. Knappt 22 procent anser att arbetsuppgifterna är okvalificerade relativt utbildningsnivån, se Tabell 27.

Tabell 27: Arbetsuppgifterna kontra utbildningsnivå

	Antal	Andel(%)
Arbetsuppgifterna motsvarar min utbildningsnivå	211	67,0
Arbetsuppgifterna är för okvalificerade relativt min utbildningsnivå	68	21,6
Arbetsuppgifterna är mer avancerade än min utbildningsnivå	25	7,9
Ej svar	11	3,5
Totalt	315	100,0

Om man delar upp svaren efter den högsta examen den svarande tagit ut framkommer att det finns en stor skillnad mellan de som tagit kandidatexamen och de som tagit högre examen, se Tabell 28. Cirka tre fjärdedelar av de svarande med magister- eller masterexamen anser att deras arbetsuppgifter motsvarar deras utbildningsnivå, men för svarande med kandidatexamen väljer knappt hälften detta alternativ. Drygt en tredjedel av de svarande med kandidatexamen anser att arbetsuppgifterna är för okvalificerade, vilket är en betydligt högre andel än för de alumner som har högre examen. Även andelen av de svarande som anser att arbetsuppgifterna är mer avancerade än deras utbildningsnivå är högre bland de med kandidatexamen.

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Tabell 28: Arbetsuppgifterna kontra utbildningsnivå uppdelat efter examen

	Arbetsuppgifterna motsvarar min utbildningsnivå		Arbetsuppgifterna är för okvalificerade relativt min utbildningsnivå		Arbetsuppgifterna är mer avancerade än min utbildningsnivå		Ej svar	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Kandidatexamen	32	48,5	24	36,4	8	12,1	2	3,0
Magisterexamen	90	73,8	20	16,4	7	5,7	5	4,1
Masterexamen	67	77,9	12	14,0	6	7,0	1	1,2
Forskarexamen	3	75,0	0	0,0	0	0,0	1	25
Ej svar	19	51,4	12	32,4	4	10,8	2	5,4
Totalt	211	67,0	68	21,6	25	7,9	11	3,5

5.2 Motsvarar arbetsuppgifterna specialkompetensen?

I undersökningen framkommer att drygt 10 procent anser att arbetsuppgifterna helt och hållet motsvarar den specialkompetens man fått genom sin utbildning, men också att 20 procent anser att arbetsuppgifterna inte alls svarar mot denna kompetens. Den allra största gruppen är de som anser att arbetet bara motsvarar kompetensen till en del, motsvarande drygt 40 procent, se Tabell 29.

Tabell 29: Motsvarar arbetsuppgifterna din specialkompetens

	Antal	Andel(%)
Ja, helt och hållet	37	11,7
I stort sett	84	26,7
Bara till en del	130	41,3
Nej, inte alls	58	18,4
Ej svar	6	1,9
Totalt	315	100,0

Om vi delar upp svaren efter högsta examen (se Tabell 30) ser vi att högst andel anser att arbetet helt och hållet motsvarar kompetensen bland de med masterexamen. Bland de alumner som har en kandidatexamen är det knappt 29 procent som anger att deras arbetsuppgifter inte alls motsvarar deras specialkompetens. Denna andel är avsevärt högre än andelen bland de alumner som har en magister- eller masterexamen.

Tabell 30: Motsvarar arbetsuppgifterna din specialkompetens uppdelat på högsta examen

	Ja, helt och hållet		I stort sett		Bara till en del		Nej, inte alls		Ej svar	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Kandidatexamen	6	9,1	10	15,2	30	45,5	19	28,8	1	1,5
Magisterexamen	12	9,8	34	27,9	56	45,9	18	14,8	2	1,6
Masterexamen	14	16,3	29	33,7	31	36,0	12	14,0	0	0,0

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Forskarexamen	3	75,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0
Ej svar	2	5,4	11	29,7	13	35,1	9	24,3	2	5,4
Totalt	37	11,7	84	26,7	130	41,3	58	18,4	6	1,9

5.3 Inslag som saknats i utbildningen

På frågan om det finns något i utbildningen inom ämnet nationalekonomi som alumnerna saknar och anser att de skulle ha behövt i din yrkesroll efter studierna har många svarat att utbildningen borde innehålla fler kurser i matematik och i statistik eftersom en fördjupning i dessa ämnen leder till bättre förståelse för ämnet nationalekonomi. Det finns även många som önskar att utbildningen skulle innehålla fler praktiska inslag. De praktiska inslagen efterfrågas på många olika nivåer. Exempelvis efterfrågas arbete i framför allt Excel men även andra program som ingår i Microsofts Office-paket samt statistikprogram, men även fler grupparbeten och presentationer nämns. Ytterligare exempel på praktiska inslag är att arbeten skulle kunna vara mer case-baserade och anpassade till arbetslivet. Många efterfrågar även praktik under utbildningen.

Det finns även önskemål om gästföreläsare från privat sektor för att få en koppling mellan teori och praktik, samt som en inspiration till studenterna. Man föreslår gästföreläsare som arbetar inom Finansdepartementet, banker, finans och regering vilket man anser skulle vara bra för utbildningen.

Bilaga 1: Kompletterande tabeller och figurer

Tabell 31: Tid till första anställning uppdelat på könstillhörighet

	Man		Kvinna		Vill ej uppge		Totalt	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Innan avslutade studier	96	38,6	55	34	0	0	151	36,7
Mindre än en månad efter avslutade studier	32	12,9	17	10,5	0	0	49	11,9
1-6 månader efter avslutade studier	51	20,5	36	22,2	0	0	87	21,1
7-12 månader efter avslutade studier	21	8,4	20	12,3	0	0	41	10
Mer än 12 månader efter avslutade studier	14	5,6	5	3,1	0	0	19	4,6
Ej svar	35	14,1	29	17,9	1	100	65	15,8
Total	249	100	162	100	1	100	412	100

Pearson $\chi^2(10) = 10,3162$ Pr = 0,413

Tabell 32: Hur fick du ditt första arbete efter studierna?

	Man		Kvinna		Vill ej uppge		Totalt	
	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)	Antal	Andel(%)
Arbetet var utannonserat	89	35,7	55	34	0	0	144	35
Genom kontakter	56	22,5	32	19,8	0	0	88	21,4
Genom examensarbete	5	2	5	3,1	0	0	10	2,4
Sökte upp arbetsplatsen	26	10,4	14	8,6	0	0	40	9,7
På annat sätt	24	9,6	23	14,2	0	0	47	11,4
Felaktigt ifyllt svar	3	1,2	1	0,6	0	0	4	1
Ej svar	46	18,5	32	19,8	1	100	79	19,2
Totalt	249	100	162	100	1	100	412	100

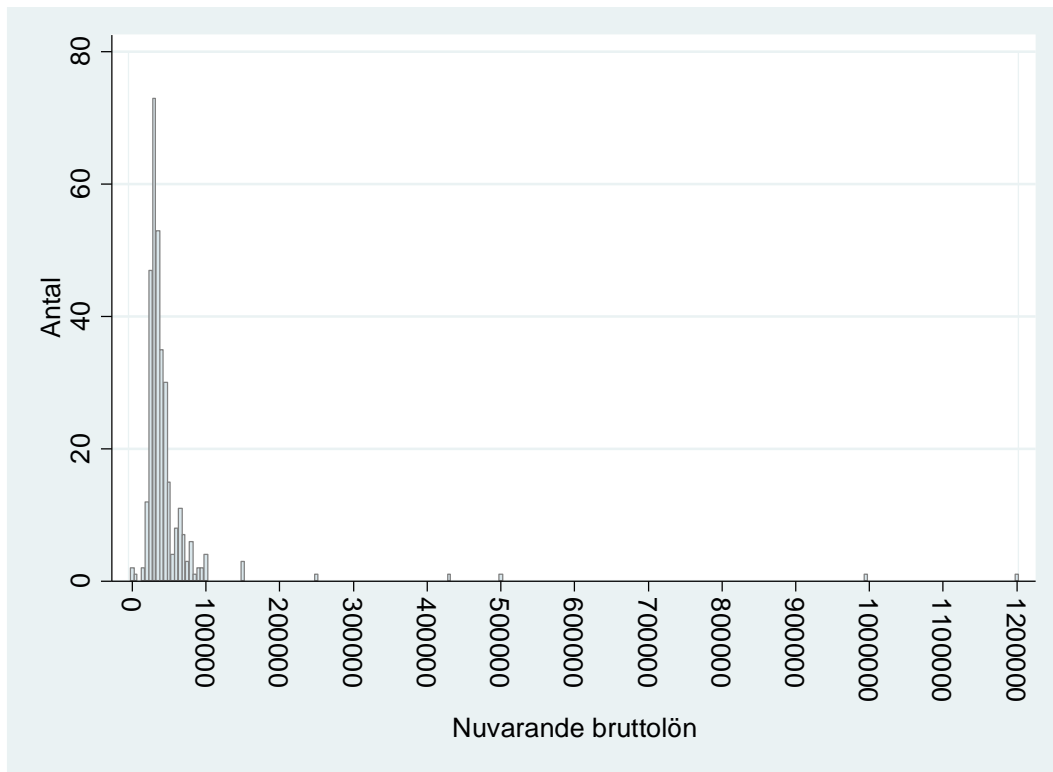
Pearson $\chi^2(12) = 7,6784$ Pr = 0,810

Tabell 33: Huvudsaklig sysselsättning uppdelat på högsta examen

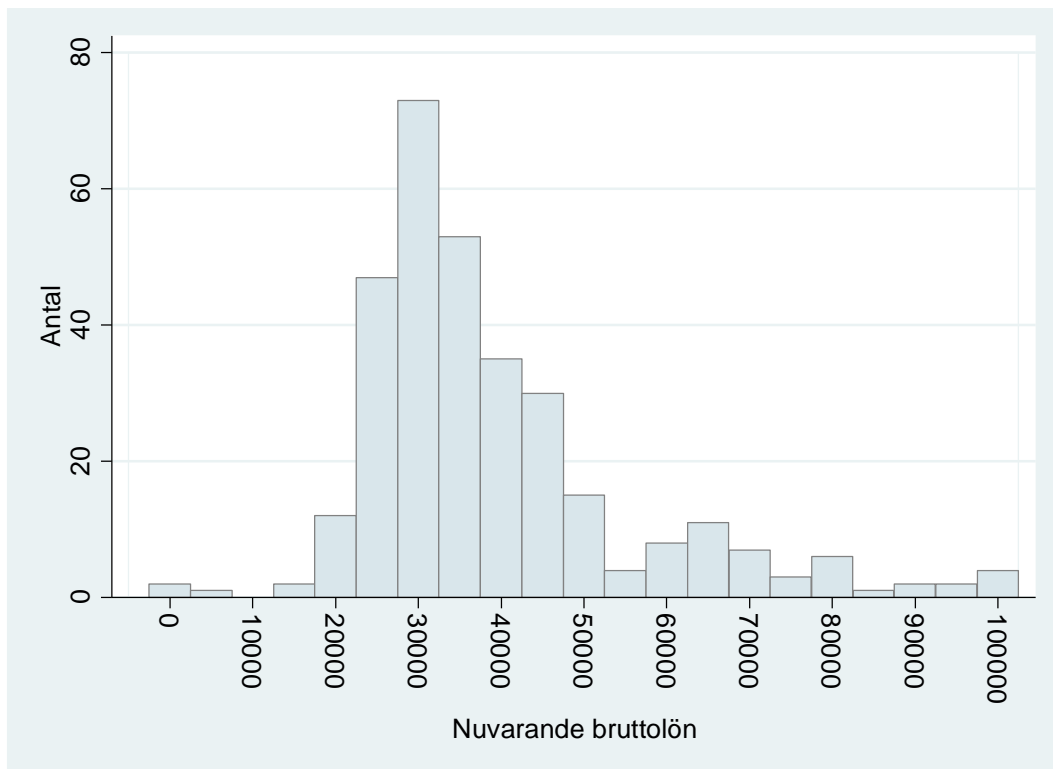
	Kandidat-examen		Magister-examen		Master-examen		Forskar-examen		Ej svar		Totalt	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Förvärvsarbetande	65	59,6	123	86,6	86	88,7	5	50	34	63	313	76
Utbildning	35	32,1	4	2,8	5	5,2	2	20	13	24,1	59	14,3
Arbetslös	1	0,9	2	1,4	4	4,1	1	10	1	1,9	9	2,2
Föräldraledig	0	0	11	7,7	0	0	1	10	1	1,9	13	3,2
Sjukskriven	1	0,9	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,2
Felaktigt ifyllt eller ej svar	7	6,4	2	1,4	2	2,1	1	10	5	9,3	17	4,1
Totalt	109	100	142	100	97	100	10	100	54	100	412	100

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Figur 10: Nuvarande bruttolön, samtliga förvärvsarbetande

Figur 11: Nuvarande bruttolön, förvärvsarbetande med bruttolön under 150 000 kronor per månad

Bilaga 2: Förteckning över arbetsgivare

...vi research	Enviro pac
Academic work	Ethiopian Developemnt and Research Institute
Accatere	European Metal Recycling
Adecco	Europeiska Kommissionen - DGECEFIN
Akademiska Hus	Eurostat
Alfasoft	Evli Bank
Andra AP-fonden	Fastighetsägarna GFR
Aquaplay	Financial Compliance Group
Arcadia	Finansdepartementet
Arriva Sverige	Folkbildningsförbundet
Autodesk	Folkhälsomyndigheten
Avanza bank	Fondbolag
Axis Communications	Forbo flooring
BMW Group	Forex bank
Barclays	Forum Syd
Björn Axen retail	Fox International Channels
Boplats Göteborg	Försäkringskassan
Caribou	Göteborgs Hamn AB
Carlsberg Sverige	Göteborgs stad utbildning
Carnegie Investment Bank	Göteborgs universitet
Centerpartiet	Göteborgsregionens kommunalförbund
Chalmers tekniska högskola	H&M
Change in sweden	HUI Research
Chocolate Mobile	Hallpressen
Citigroup	Handelsbanken
Cleantech Open	Harvard University
Cordier Mestrezat Grands Crus	Havs och vattenmyndigheten
Creditsafe i sverige	Hemmakväll
DLL Finans	ICA Kvantum Hovås
DNB Markets	ICA Sverige
DTE Energy	IF Metall
Danscentrum väst	IF Skadeförsäkring
Danske Bank	IVL Svenska Miljöinstitutet
E.ON	International Growth Centre
EF Education	International Labour Organization
EY	J.P. Morgan Investment bank
Ekman & co	Jool capital partner
Elof Hansson trade	Jönköping Energi
Energigas sverige	KPMG
Energimyndigheten	Karolinska Universitetsjukhuset
Enfo	Katalysator
Enkätfabriken	Kjellgren kaminsky architecture
Enveco Miljöekonomi	Knowly

Alumnundersökning 2015
Institutionen för nationalekonomi med statistik

Kollmorgen automation	SKF
Kungälv kommun	STX Services B.V
Landstinget Dalarna	Sand Copenhagen
Lejonapa	Scania
Lindex sverige	Sensa Corporate Advisors
Livingstone Partners	Skandiabanken
Loopen	Skatteverket
Lunds universitet	Skogsstyrelsen
Lynxeye	Socialdemokraterna
Länsförsäkringar	Solberg Kommunikation
MTG	Speedledger
Maersk Oil Trading	Stanley Black&Decker
Majvallens Taxi	Statens Kulturråd
Markör marknad och kommunikation	Statskontoret
McKinsey&Company	Stena Finans
Mechanum Sverige	Stena Recycling International
Melleruds kommun	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Mera sol	Summit Partners
Migrationsverket	Svalorna LA
Moatjé	Svenska Handelskammaren i Kina
Modernaförsäkringar	Svenska Kyrkan
Monitoring Analytics	Svenska esf-rådet
Munter tandvård	Sveriges Riksdag
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	Swedbank
Navet	Swegon
Netto Marknad Sverige	Sörhaga/Alingsås Hockey
Nokas	TLV
Norad	TPPG The Perimeter Protection Group
Nordea	Teleopti
Nordex	Tolkförmedling Väst
PDS vision	Totalförsvarets forskningsinstitut
PWC	Trendie
Papyrus sverige	Tryg Forsikring
PeaceWorks Sweden	Trygg-Hansa
Plastal	Tyréns
Post- och telestyrelsen	Universitetet i Oslo
PostNord	Utrikesdepartementet
Procter & Gamble	VTI Svenska miljöinstitutet
Ramböll management	Valentun
Regeringskansliet	Van Marcke nv
SCA	Vara kommun
SCB	Varbergs sparbank
SEB	Volvo
SFM Stockholm	Volvo car corporation
SJR in scandinavia	Västra götalandregionen

Bilaga 3: Enkäten

Enkät från Institutionen för Nationalekonomi med Statistik – utbildning och arbetslivsfrågor

Detta är en enkät till Dig som har läst nationalekonomi, finansiell ekonomi eller statistik på Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Syftet med denna undersökning är att kartlägga arbetsmarknaden för våra studenter samt att se om det finns behov att förbättra utbildningen.

Genom din medverkan har vi möjlighet att utveckla utbildningen och samtidigt ge våra studenter en bättre studie- och yrkesvägledning. Vi upplever ofta att våra studenter är osäkra på vart deras studier leder och vilka arbeten som finns att söka.

Ta chansen att påverka! En högkvalitativ utbildning vid Handelshögskolan gynnar såväl nuvarande som f.d. studenter.

Dina svar är självklart anonyma.

Institutionen för nationalekonomi med statistik

Den här enkäten innehåller 32 frågor

Bakgrundsfrågor

[q1]Är du man eller kvinna?

Välj **bara en** av följande:

- Man
- Kvinna
- Vill ej uppge

[q2]Vilket år är du född?

Skriv ditt svar här:

19

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[q3]Välj det program du gått på Handelshögskolan eller om du läst fristående kurserVälj **bara en** av följande:

- Ekonomprogrammet
- SMIL-programmet
- Logistikprogrammet
- fristående kurser
- annat program:

[q4a]Vilket/vilka huvudämne har du läst på Handelshögskolan?Välj **alla** som stämmer:

- nationalekonomi
- finansiell ekonomi
- statistik
- annat::

[q4b]Vilken inriktning skrev du din uppsats i? Välj det alternativ som passar bäst.**Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:**

Svaret var vid fråga '4 [q4a]' (Vilket/vilka huvudämne har du läst på Handelshögskolan?)

Välj **bara en** av följande:

- finansiell ekonomi
- internationell ekonomi
- offentlig ekonomi
- makroekonomi
- mikroekonomi
- utvecklingsekonomi
- miljöekonomi
- annan:

[q4c]**Vilket år påbörjade du sista/senaste kursen i nationalekonomi/statistik?****ange årtal med fyra siffror, ex. 2009**

Skriv ditt svar här:

[q4d]Har du tagit ut examen vid Göteborgs universitet?Välj **bara en** av följande: Ja Nej**[q4e]Kryssa för ämne och skriv vilket år du tog examen i rutan****Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:**

Svaret var 'Ja' vid fråga '7 [q4d]' (Har du tagit ut examen vid Göteborgs universitet?)

Välj **alla** som stämmer och skriv en kommentar: Nationalekonomi Statistik Finansiell ekonomi

Annat:

☐	
☐	
☐	
☐	

[q4f]Vilken är din högsta akademiska examen?**Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:**

Svaret var 'Ja' vid fråga '7 [q4d]' (Har du tagit ut examen vid Göteborgs universitet?)

Välj **bara en** av följande: kandidatexamen magisterexamen masterexamen annan examen:

[q4g]Har du tagit ut ytterligare någon examen vid GU eller något annat universitet/högskola?Välj **bara en** av följande:

- Ja
- Nej

[q4h]I vilket huvudämne?**Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:**

Svaret var 'Ja' vid fråga '10 [q4g]' (Har du tagit ut ytterligare någon examen vid GU eller något annat universitet/högskola?)

Skriv ditt svar här:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[q4i]Vid vilket universitet/högskola?**Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:**

Svaret var 'Ja' vid fråga '10 [q4g]' (Har du tagit ut ytterligare någon examen vid GU eller något annat universitet/högskola?)

Skriv ditt svar här:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[q4j]På vilken nivå?**Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:**

Svaret var 'Ja' vid fråga '10 [q4g]' (Har du tagit ut ytterligare någon examen vid GU eller något annat universitet/högskola?)

Välj **bara en** av följande:

- Kandidat
- Magister
- Master
- annan:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Arbetslivsfrågor

[q5] Vilken är din nuvarande huvudsakliga sysselsättning?

Välj **bara en** av följande:

- anställd - tills vidare
- anställd - tidsbegränsad
- egen företagare
- forskarutbildning
- studerande
- arbetssökande
- arbetsmarknadspolitisk åtgärd
- föräldraledig
- sjukskriven
- annan sysselsättning, nämligen:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[q6] Hur många anställningar, som varat längre än sex månader, har du totalt haft sedan du avslutade dina studier i nationalekonomi /statistik?

Välj **bara en** av följande:

- 1
- 2
- 3
- 4 eller fler
- Har inte haft något arbete sedan jag avslutade mina studier

[q7] Hur lång tid efter avslutade studier (d.v.s. efter den sista kursen som ingick i din utbildning) fick du din första anställning som varade längre än sex månader?

Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:

Svaret var '1' eller '2' eller '3' eller '4' eller fler' vid fråga '15 [q6]' (Hur många anställningar, som varat längre än sex månader, har du totalt haft sedan du avslutade dina studier i nationalekonomi /statistik?)

Välj **bara en** av följande:

- innan avslutade studier
- mindre än en månad efter
- 1-6 månader efter
- 7-12 månader efter
- mer än 12 månader efter

Arbetslivsfrågor

[q8]Var ligger din nuvarande arbetsplats?

Skriv ditt/dina svar här:

Stad

Län

Land

[q9]Vilken bransch tycker du bäst definierar det företag du jobbar på?

Välj **alla** som stämmer:

- jordbruk, jakt skogsbruk, fiske
- utvinning av mineral
- tillverkning
- el, gas värme, vattenförsörjning
- byggverksamhet
- parti- och detaljhandel
- hotell och restaurangverksamhet
- finansförmedling utom försäkring och pensionsfondsverksamhet
- försäkrings och pensionsverksamhet
- fastighets och uthyrningsverksamhet
- forskning och utveckling
- offentlig förvaltning och försvar
- hälso- och sjukvård
- intresseorganisationer
- transport, magasinering och kommunikation
- konsultverksamhet
- utbildning
- kultur/nöje
- annan, nämligen::

[q10] Inom vilket/vilka av nedanstående ligger dina huvudsakliga arbetsuppgifter?Välj **alla** som stämmer:

- administration
- distribution
- ekonomifunktion, budgetering, ekonomisk planering, redovisning
- finans
- företagsledning
- försäljning
- information, dokumentation, journalistik
- inköp
- IT
- logistik
- marknadsföring, reklam
- personalfrågor
- produktionsledning
- revision
- taxeringsarbete
- trainee
- utbildning
- utredning
- forskning

[q11] Vilken funktion/er har Du i Ditt nuvarande arbete?Välj **bara en** av följande:

- lärare/forskare vid universitet/högskola
- analytiker
- specialist
- konsult
- projektledare
- assistent eller motsvarande
- handläggare
- personalansvarig
- kundansvarig
- budgetansvarig
- tillhör företagsledningen
- annan:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[q12] Inom vilken typ av organisation arbetar du?Välj **bara en** av följande:

- Mindre företag (1-49 anställda)
- Mellanstort företag (50-500 anställda)
- Större företag (mer än 500 anställda)
- Statlig myndighet
- Kommun
- Landsting
- Universitet
- Annat

Arbetslivsfrågor

[q13] Hur fick du ditt första arbete efter studierna?

Välj **bara en** av följande:

- Arbetet var utannonserat
- Genom kontakter
- Genom examensarbete
- Sökte upp arbetsplatsen
- På annat sätt

[q14] Är Du nöjd med Din nuvarande anställning vad avser:

Välj det korrekta svaret för varje punkt:

	Ja	Någorlunda	Nej
Dina arbetsuppgifter?	☐	☐	☐
Din lön?	☐	☐	☐
Din arbetsmiljö?	☐	☐	☐
Det geografiska läget?	☐	☐	☐
Dina arbetstider?	☐	☐	☐

[q15] Vilken är Din nuvarande bruttolön per månad (före skatt, motsvarande heltid)? Ange din lön i kronor.

Skriv ditt svar här:

kronor

[q16]

Arbetsplatsens/företagets namn:

(frivillig uppgift som dock är mycket intressant för oss)

Skriv ditt svar här:

Reflektioner om utbildningen

[q17]Varför valde Du att läsa huvudämnet nationalekonomi / statistik?

Välj **bara en** av följande:

- ämnet ingick i mitt program
- ämnet var huvudämne i min examen
- visste inte vad jag skulle läsa, ville känna mig för
- ämnet skulle ingå i min yrkesroll
- såg ämnet som allmänbildning
- ämnet var intressant
- annan anledning:

[q18]

Har studierna i nationalekonomi/finansiell ekonomi motsvarat de förväntningar Du hade då Du började läsa?

(motivera gärna ditt svar nedan)

Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:

----- Scenario 1 -----

Svaret var vid fråga '4 [q4a]' (Vilket/vilka huvudämne har du läst på Handelshögskolan?)

----- eller Scenario 2 -----

Svaret var vid fråga '4 [q4a]' (Vilket/vilka huvudämne har du läst på Handelshögskolan?)

Välj **bara en** av följande:

- ja, helt och hållet, jag är nöjd med studierna
- i stort sett
- bara till en del
- nej, inte alls, jag är inte alls nöjd med studierna

Kommentera dina val här:

[q19]

Har studierna i statistik motsvarat de förväntningar Du hade då Du började läsa?

(motivera gärna ditt svar nedan)

Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:

Svaret var vid fråga '4 [q4a]' (Vilket/vilka huvudämne har du läst på Handelshögskolan?)

Välj **bara en** av följande:

- ja, helt och hållet, jag är nöjd med studierna
- i stort sett
- bara till en del
- nej, inte alls, jag är inte alls nöjd med studierna

Kommentera dina val här:

[q20]Motsvarar Dina arbetsuppgifter den specialkompetens Du har fått genom att ha läst nationalekonomi,finansiell ekonomi eller statistik?

Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:

Svaret var 'Annat' *eller* 'sjukskriven' *eller* 'föräldraledig' *eller* 'egen företagare' *eller* 'anställd - tidsbegränsad' *eller* 'anställd - tills vidare' vid fråga '14 [q5]' (Vilken är din nuvarande huvudsakliga sysselsättning?)

Välj **bara en** av följande:

- ja, helt och hållet
- i stort sett
- bara till en del
- nej, inte alls

[q21] Hur väl motsvarar dina arbetsuppgifter relativt den utbildningsnivå du fått via universitetsstudier?

Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:

Svaret var 'anställd - tills vidare' *eller* 'anställd - tidsbegränsad' *eller* 'egen företagare' *eller* 'föräldraledig' *eller* 'sjukskriven' *eller* 'Annat' vid fråga '14 [q5]' (Vilken är din nuvarande huvudsakliga sysselsättning?)

Välj **bara en** av följande:

- de motsvarar min utbildningsnivå
- de är för okvalificerade relativt min utbildningsnivå
- de är mer avancerade än min utbildningsnivå

[q22] Finns det något i Din utbildning inom ämnet nationalekonomi eller statistik som Du saknar och skulle ha behövt i Din yrkesroll efter studierna?

Svara bara på denna fråga om följande villkor är uppfyllda:

Svaret var 'anställd - tills vidare' *eller* 'anställd - tidsbegränsad' *eller* 'egen företagare' *eller* 'föräldraledig' *eller* 'sjukskriven' *eller* 'Annat' vid fråga '14 [q5]' (Vilken är din nuvarande huvudsakliga sysselsättning?)

Skriv ditt svar här:

[q23]Övriga kommentarer som gäller Dina studier inom nationalekonomi/statistik. Ge gärna förslag till förbättringar:

Skriv ditt svar här:

TACK FÖR ATT DU TAGIT DIG TID ATT MEDVERKA I DENNA UNDERSÖKNING!

Om du har några synpunkter eller upplevelser som du vill dela med dig av uppskattar vi om du tar kontakt med Katarina Renström på katarina.renstrom@economics.gu.se.

2015-06-02 – 00:00

Skicka in din enkät.

Tack för att du svarat på denna enkät.